

EFFEKTIVT LINBYTE

I ur och skur under några försommarveckor rådde det en febril aktivitet i lantlig Närkeidyll utanför Vretstorp. För att minimera strömavbrott bytte Oppunda Kraftkonsult ut blanklinan på luftledningen till belagd lina, BLL. Uppdraget från E.ON.

TEXT: MATS LINDBERG FOTO: ALEXANDER VON SYDOW

Den egenutvecklade trumbocken för tre lintrummor (upp till K30) förkortar projektiden avsevärt. Funktionen inspekteras av fr. v. Kenneth Sandström, försäljningschef Elnät Syd hos Onninen, och Stig Andersson, VD för Oppunda Kraftkonsult AB.

➤ Åtgärden att byta ut blank Al-lina till belagd lina, av typ BLL, höjer prestandan och minskar strömavbrotten för E.ONs kunder i området. Tack vare det isolerande skiktet klarar BLL hopslagning av linorna vid trädpåfall eller islast.

Vi besökte projektarbetet under arbetet med en delsträcka på 2 kilometer vid Torpa. Förutom Vretstorp är närmaste större ort Hallsberg. Terrängen är verkligen lantlig vilket ställde särskilda krav på alla parter.

Junivädret bjöd på kyla och spöregn vilket är förhållanden som inte hindrar Oppunda Kraftkonsult och dess erfarna linjemontörer. Det enda som kan stoppa arbetet är åskväder, något som utgör en risk även på avstånd då överspänningar kan färdas via jordledning.

KOSTNADSEFFEKTIV LÖSNING

Hela linbytesprojektet skedde på en ca 1,5 mil lång sträcka med luftledning – och tog ca tio arbetsveckor att färdigställa för ett arbetslag. Leverantör var Onninen. Förutom BLL handlade det även om materiel som reglar, isolatorer, stolpar och stag samt säkringsapparatur i transformatorstationerna.

Det vara bara ett tiotal stolpar som behövde bytas ut. I övrigt var befintliga enkelstolpar av god kvalitet, vilket är en av förklaringarna till att E.ON valde linbyte istället för att lägga jordkabel.

Den totala bedömningen för detta område var att byte till belagd lina är en bättre och mer kostnadseffektiv lösning än alternativet med jordkabel.

Linjemontören Marcus Karlsson synar en ledningsgata efter att två av linorna dragits ut för att senare spännas.

Det finns flera intressanta saker att berätta från projektet och dess arbetsmetodik. En är att linbytet skulle ske utan strömavbrott för de boende i området. Därför arbetade Oppunda Kraftkonsult med ett stort antal mobila generatoraggregat som kopplades in på lågspänningsledningarna medan arbetet pågick.

EGENUTVECKLAD METOD

Den gamla linan "drogs hem" och togs omhand enligt gällande miljökrav. Då linan är tillverkad helt i aluminium så kan den enkelt återvinnas. Totalt skickades 24 ton Al-lina till återvinning.

En egenutvecklad och arbetsbesparande metod för att dra ut de nya linorna baseras på den trumbock som konstruerats av Oppunda Kraftkonsult. På den kan tre lintrummor upp till största standardstorleken K30 monteras.

Projektiden förkortas markant genom att antalet trumplatser minimeras, genom en effektivare linreglering och genom att antalet skarvar minskas.

Oppunda Kraftkonsult har kunnat beställa linlängder på 3,1 km (BLL 157 kvmm) för 12 kV-ledningen. Som jämförelse kan noteras att normala lintrummor för BLL 157 har en lin-dragningslängd på ca 800 meter.

För avgreningarna i det aktuella projektet har BLL 62 kvmm använts med en möjlig linlängd på hela 5 km i trumbocken. ➤

De nya belagda linorna monteras på enkelstolpen.

SATSPACKADE LEVERANSER

– Vi har tjänat in flera veckors arbete genom denna metod, säger Stig Andersson, VD för Oppunda Kraftkonsult och fortsätter:

– Detta är vårt första stora projekt med linbyte och det har gått bra. Även materielleveranserna från Onninen har fungerat utmärkt.

Onninen har satspackat efter önskemål från Oppunda Kraftkonsult och levererat till tolv upplagsplatser efter en gemensam plan. För att hitta rätt i terrängen är det GPS-kordinater som gäller.

För ett effektivt beställningsarbete har arbetsledningen hos Oppunda Kraftkonsult alltid med sig en bärbar dator försedd med mobilt bredband. Utrustningen används även för att rapportera om projektets genomförande. ■

Den nya linan av typ BLL avisoleras för montering på spännlinhållaren.

Genom mobila generatoraggregat stördes inte de boende i området av några strömavbrott under linbytet.

FAKTA OPPUNDA KRAFTKONSULT AB

Oppunda Kraftkonsult AB har säte i Vingåker och arbetar huvudsakligen i Sörmland, Östergötland och Närke. Företaget arbetar inom elkraftsbranschen (från 0,4-52 kV) med allt från större entreprenader till mindre serviceuppdrag och har god kapacitet vad gäller beredning, kartritning, projektledning och nätbyggnad.

Företaget har ramavtal med Vattenfall och E.ON och arbetar även på uppdrag av Telge Energi, Strängnäs Energi, Katrineholm Energi och Utsikt med flera energiföretag samt åt olika industrier och specialfastigheter.

Oppunda Kraftkonsult AB ingår i koncernen Oppunda Invest AB tillsammans med systerbolagen Oppunda El AB och Oppunda Svets & Mekanik AB. Företagen har ett hundratal anställda.

Mer information på www.oppunda.se.

Stig Andersson, VD för Oppunda Kraftkonsult, går igenom några saker med linjemontören Marcus Karlsson.